

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 56. ANUL XVIII.

Telegrafu este de două ori pe săptămână: joi și Duminică. — Prenunțarea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poșta, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețului prenumeratului pentru Săbiu este pe anul 7. fl. v. a. iar pe jumătate de anul 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

ru provinciile din Monarchia pe un an 8 fl. era pe o jumătate de an 4 fl. v. a. Pentru princip. și țeri străine pe un an 12 p. 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru întâia oră cu 7. cr. sirula, pentru a doua oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, în 16/28 Iuliu 1870.

Săbiu în 14 Iuliu. Ministeriul de instrucție au dispus un curs pedagogic de 6 săptămâni cu 50 xr. diurnu pre di pentru dascălii populari fără deosebire de confesiuni, și de naționalități, cari n'au severitu cursul pedagogic regulat pe bas'a §-fului 133 din legea de instrucție XXXV. II din a. 1868.

Intențiunea acest'a ministeriale merita totă laud'a în principiu, dară în executarea ei este vătămătoare pentru auctoritatea noastră școlară, căci organizațiunea internă și externă a școlilor noastre confessionali nu s'au invrednicit de atențiunea organelor ministeriului de instrucție, carele cu buna s'ema organelor se le-aru fi multiamitu pentru un'a informațiune basata pe date factice despre organizațiunea internă și externă a școlilor noastre confessionale. Ac'esta lacuna o au indeplinit, precum amu întielesu, consistoriulu nostru archidieceșanu greco-resariteanu. Căci în responsulu seu au istorisitu mai d'ntăiu starea școlilor noastre confessionali din vechime, și până astadi, și apoi și-au datu responsulu seu. În privinți'a stărei de mai nainte la școlilor noastre consistoriulu a observatu, ca legislațiunea ardeléna nu s'au îngrijitu cu nici o litera despre educațiunea și luminarea poporului nostru credinciosu; ca suntu urme în archivulu consistorialu de patru ordinacțiuni gubernamentale octroiote din anii 1786, 1816, 1823, și 1840 despre școlile noastre confessionali, alu căroru scurtu cuprinsu este, ca unde esista școli, sa se puna în mai buna stare; ca unde nu suntu, acolo sa se cladéca pe pamentu obscescu, séu domnulu pamentescu sa-lu dée și unde nici ac'est'a nu se va potea ajunge, acolo sa se ridice școla în curtea casei dascalului, care p'ote fi și cantoru, séu în cemitieru, și altele; t'ote acestea au ramasu acolo unde comun'a bisericéșca érá în stare sa-si faca școlá, fora sporiu.

Dupa espunerea acestoru ordinacțiuni gubernamentale, care trebei noastre școlare, precum érá de prevediutu, nu numai n'au adusu nici o înaintare, ci iau causatu impedecare, căci biseric'a érá sub g'one, și viați'a ei n'adusita, și în esistinți'a ei periclitata cu atát'a mai multu, căci de și Episcopulu nostru érá dela începutu supremulu inspectoru recunoscutu din partea regimulu ardelénu asup'r'a școlilor noastre confessionali, și sub elu au statu unu directoru școlariu de relegea noastră, totusi acestu regimu prin o octroiare au subordinatu Episcopulu romano-catolicu la anulu 1839 superinspecțiunea școlilor noastre, și iau subordinatu și pre directorulu nostru confessionalu.

I'éra pentru cei ce se pregateau spre preotia, nu existatu unu cursu de șiese luni cu unu profesor, unde se ascultá teologi'a morala, și se învățiá cântările bisericéșci, scrierea și aritmetic'a.

În fine la anulu școlariu 1846/7 s'au introdusu unu cursu pentru clerici de unu anu cu două semestre și cu doi profesori, unde se învățiá teologi'a pastorală, morala, metodică cu pedagogi'a, cântările bisericéșci și aritmetic'a.

Ierarchi'a noastră ortodocșă din Ardealu, radiamata pe legile cele mai umane din a. 1848, încep'u a resuflá cătu-va, și a aduce la ordinea cuviincioșă treb'a școlaria, și asiá la a. 1850 în 12 Martiu au conchiamatu într'unu sinodu pe reprezentanții clerului și poporului unde dupa consultări s'au decisu protocolarminte sub §-lu 17-lea, ca adunarea acest'a bisericéșca cunoscendu marimea și însemnateea crescerei tinerimei și a pregătirii invetiatorilor celor de lipsa, otareșce: 1, că până la alta renduiéla totu insulu dintre protopopi sa fia inspectorulu școlilor din districtulu seu, că din timpu în timpu sa raporteze Episcopulu eparchialu, i'éra acest'a ministrulu de invetiamentu despre școlile noastre confessionali. 2, că școl'a clericală sa

se prefaca într'unu institutu teologico-pedagogicu, sa se întocmésca în toc'm'a precum și alte seminarii, și totu clericulu sa fia datoriu mai nainte de sântirea lui de preotu, a fi invetiatoriu dupa stările impregiuru; 3, până la alta renduiéla sinodulu acest'a prescrie pentru școlile confessionale cărțile, care i stateau atunci la dispozițiune s. a.

Pe basca acestoru otariri sinodali consistoriulu archidieceșanu s'au simțitu îndatoratu a lucrá spre îmbunătățirea trebei școlare, și la anulu 1852/3 iau fostu lui cu putinți'a a deosebi cursulu clericalu de cătu celu pedagogicu, și pe ac'el'a alu înalțiá la unu cursu de unu anu, prescriindu studiile necesarie și asiédiându patru profesori.

Mai departe la a. 1862/3 s'a amplificatu studiile teologice și pedagogice, s'au pusu cinci profesori, și cursulu clericalu s'au facutu de trei ani, i'éra celu pedagogicu de doi ani.

În decurgerea anulu 1862 au edatu consistoriulu archidieceșanu o instrucțiune pentru invetiatorii de școlile populari și capitali, și în acestu anu au introdusu pe timpulu ferieloru școlari conferinți invetiatoresci din singuratecele inspectorate școlari dupa metod'a de instrucțiune reciproca a renumitiloru pedagogi englesi Bellu și Lancastru și aceste conferinți invetiatoresci sustau până astadi, și documentéza sporiu f'orte bunu atátu în cultivarea invetiatoriloru mai putineu pregatiti, cătu și în genere în sporirea moralulu loru, care cuprinde în sine inviațiuni pentru didactica generală și speciale la tractarea cu școlarii și cu obiectele de invetiamentu, și în fine iau succesu a compune și a edá t'ote cărțile prescrise pentru școlile populari capitali, pedagogice și teologice, și ale tiparí, și a renduí, că aceste cărți sa se întebuinteze în școlile noastre confessionali, căci regimulu absolutisticu de atunci recunoscea caracterulu confessionalu de școlé.

La anulu 1865, căci școlile capitali confessionali se înmulțisera în archidieceș'a noastră, s'au înființiatu seminariulu clericalu pentru 50 internisti, — s'au îndemnatu consistoriulu archidieceșanu a edá instrucțiune pentru invetiatorii și pentru directorii și inspectorii școlilor capitali, precum și pentru inspectorii districtuali de școlé confessionale gr. resaritene din archidieceș'a Ardelului, alt'a deosebita instrucțiune pentru directorulu, profesorii, și duhovniculu institutulu pedagogico-teologicu archidieceșanu.

Acum urmédia anulu 1868, cându s'au adusu legea cea dintăilea școlară, și de atunci încóce este unu anu și jumătate, căci aceea lege s'au sanționatu în 5-lea Decembre 1868, și s'au publicatu în 5-lea și 6-lea Decembre anulu aceluiași.

Și în privinți'a acestei legi s'au nevoitu consistoriulu archidieceșanu sa-i faca indostulire, componendu și edându pentru școlile noastre confessionali populari acele cărți, care lipsescu din cărțile noastre școlare, dară suntu prescrise în amintit'a lege, precum suntu: fisic'a și istori'a naturală, geograf'i'a și istori'a patriei, scurta cunóscere despre drepturile și datorințele civile. Și totodata s'au amplificatu instrucțiunea pentru dascăli în a. 1869 cu privire la studiile nóue din legea amintita.

Consistoriulu archidieceșanu crede, ca cu istorisirea acest'a, ceea ce au facutu despre treb'a școlare din vechime până astadi, și au implinitu o datorința mare fatia cu înalțulu ministeriu de invetiamentu, și totodata au deslusitu stadiulu, în care se afla astadi instrucțiunea publică în școlile noastre confessionali.

Acum vine consistoriulu archidieceșanu, sa răspunda la înal't'a harthia ministerială, ceea ce amu atinsu la începutulu acestui articulu, și fatia cu cuprinsulu ei a se rugá, că Excelsulu ministeriu

de invetiamentu sa binevoiasca a se convinge din cele mai susu cumca consistoriulu acest'a ca stapanirea legală a școlilor noastre confessionali au satisfacutu problemei sale în tote și cu deosebire au satisfacutu și cerinței §-fului 133 din legea XXXVIII din anulu 1868, pentru ca înca dela a. 1862, au introdusu conferințele anuale invetiatoresci fără deosebire dascaliloru, cari au invetiatu, și cari n'au invetiatu cursulu pedagogicu în institutul nostru spre a loru perfecționare, și ca consistoriulu le sustiene aceste conferinți în urm'a §-fului 130 din statutulu organicu alu Metropoliei noastre, și căci precându §-fulu 133 din legea amintita prescrie: „ca ac'ei invetiatori, cari nu suntu provediuti cu diplome; și cari la publicarea acestei legi voru fi deja aplicati se lasa în stațiunile loru, suntu însa îndatorati asi probá esperinți'a și pracs'a loru de instrucțiune înaintea superioarei auctoritatii“, pro atunci prin §-fulu 11 din laudat'a lege se dá auctoritatiloru confessionale școlare dreptulu a pune dascăli, a defige cărțile de instrucțiune, sistema și metoda de instrucțiune, prin urmăre a dispune t'ote, care duc la ajungerea și la înaintarea trebei școlare confessionale, și asiá și a institui prelegeri în timpulu ferieloru pentru invetiatorii confessionali.

Aceste conferinți séu prelegeri stau în legatura naturală și armonica cu metod'a, care se preda în institutu nostru pedagogicu, precum și cu cărțile școlare, care suntu compuse dupa principiile aceluiași metode; fara aceste conferinți nu p'ote avea cursulu pedagogicu nici unu resultatu doritu; asiá dară pentru dascălii noștri mai putineu cualificati numai conferințele aceste invetiatoresci dupa metod'a lui Bellu—Lancastru suntu folositoare, și aducătoare de r'ode bune.

Și ca avem înca și astadi dascăli mai putineu cualificati, este urmăre naturală a stărei helote, sub care au gemutu națiunea română de relegea gr. resariteana până la a. 1848 și sub care geme și astadi unu numeru mare sub numire de jeleri. Fatia cu atatea calamități seculari, căror'a au fostu și este națiunea română de religiunea gr. resariteana înca și astadi espusa, nu este mirare, ca treb'a lor școlaria totu mai este în stadiulu unei epoci, unde numai despre elementele ei prime p'ote fi vorba. Dar acum, dupa ce prin statutulu organicu alu Mitropoliei noastre în §-fi 122—131, și prin legea XXXVIII din a. 1868. s'au regulatu, avem speranțiã deplina, ca treb'a instrucțiunei publice va spori din timpu în timpu, și se va aduce la o stare, carea sa cospunda înalțimei ideii de creștinismu, și a unui statu civilisatu, care de scopulu seu are cultivarea și luminarea omenimei.

Din acestea urmeadia prea firesce, ca consistoriulu archidieceșanu au trebuitu sa depreceze pre ministeriu, căci nu p'ote trimite pre dascălii noștri confessionali la acelu cursu pedagogicu fara că sa piérda din vedere dreptulu seu din §-fulu 11, în urm'a căru consistoriulu, ca stapanirei legale a școlilor noastre confessionali i compete a defige sistem'a și metod'a pentru școlile noastre confessionali.

Și asiá protopresbiteriloru că inspectoriloru districtuali de școlé, li s'au demandatu, că la tempulu seu sa tiena dupa prescrisele normative conferinți dascaléșci, și sa tiena sub disciplina serióșă atátu pre dascăli, cătu și pre parinti, că sa trimeta regulatu pre copii loru la școlá, căci negligerea acestei datorinți de parinti le va aduce loru rusine și pedépsa.

Ací ne încumetámu atátu numai a mai adaoge din partene, ca amu vrea sa scim, ce au datu ministeriulu însa la ac'esta dispuzițiune? care cuprinde în sine numai atátu, ca unu cursu pedagogicu de 6 săptămâni se va tienne în cutare și în cutare locuri,

dara nu se știe, după ce manualul se va predă studiului acestor acolo? și prin cine? și ore organelor ministeriale nu cunosc conferințele dascălești în organismul trebei noastre școlare? nu cunosc institutul nostru pedagogic? ori ca toate acestea nu vreau să le recunosc, căci nu sunt plasmuirile Dloru?

Evenimente politice.

Cerculariul cabinetului austro-unguresc către agentii săi lângă puterile străine spune că Austria va păși strictă neutralitate, înse după exemplul altor statură va grăbi și de esistența sa.

Unu cor. din München scrie lucruri interesante la „Cor. slave”. După acelă deciziunea luată de Bavaria spre a intra în luptă contra Franciei a atarnat în mare parte dela eventualele atitudini a Ungariei în resbelul de fatia. Atitudinea acestă aru fi în favoarea Prusiei.

In scurtu dara ne vomu convinge în cătu a avutu dreptu corespundentele susu amintitu.

Principele Latour d' Auvergne, ambasadorul Franciei la curtea de Vienă, a sositu în 23 Iulie preste Italiă dela Parisu. Se dice, că principele Latour a adusu o scrisore autografa dela Napoleonu, prin care provoca pre imperatoarele Austriei a procede cu Franciă contra staturilor de Sudu, îndată ce acestea voru violă pactulu dela Pragă. Faimă acestă nu e verosimilă, de ore ce principele Latour a parasitu Mercuri Parisulu, și asiă trebuia să se știe în Parisu în diuă aceea, că staturile de Sudu au recunoscutu casus foederis. Într'aceea s'a decisu în Vienă a se observă o neutralitate strictă.

Telegramele private ale „Cor. Slave” infatisăza Italiă, că cându aru fi gată de a intra în luptă în tempulu celu mai scurtu. După unele Garibaldi și Menotti e în Florențiă și celu dintăiu a avutu o conversatiune lungă cu regele, Victoru. Resplată aliantiei va fi Romă, dorită capitala a regatului.

Parisulu e mai cu totul desertatu de trupe. Se mai afla școlu încă cateva trupe de garda și africani (soldati din Algeru) cari implinescu serviciile de santinela, dintre care înse partea cea mai mare s'au parasitu. În dilele prossime va ocupă gardă națională mobilă casarmele, carea apoi mai târziu se va tramite în castrele dela Chalons, și de acolo către oriente, spre a implini serviciu în forta-rietie. Cu totul se voru concentra de o cam data în Chalons 45=pana la 50,000, cari voru fi condusi de generalulu V i n o y. Se vorbește și de formarea unei legiuni de străini în Besancon din 4000 inși. Intre gardistii naționali mobili se afla o multime de omeni cu posturi la ocupatiile și administratiunile cele mari ale Parisului. Bancă Franciei da dintre amplotiții săi 87. Directorele banței, Rouland, veni în cërta cu ei; densulu adeca le negase de ici încolo tragerea lefeloru, sub pretestu, că nu este cu dreptu a trage două lefe, adeca l'efă dela banca și unu sou pre di că gardistu mobilu. De ore ce în-a Rouland însuși trage l'efă dubla, se atitiera amplotiții forțe și se adresara la imperatoarele Napoleonu, care sa fi vituperatu cu asprime procederea lui Rouland.

Speditiunea de trupe către orientu curge în continuu. După foile parisiene suntu acolo concentrați aproape la 300,000; ceea ce înse nu e cu siguranța constatatu. Imperatoarele va plecă în 212 l. c. la armata. Ce se țiene de faimele pacifice de unadi, ele au și amutitu. Se dice că imperatoarele au respunsu la toate imbiarile, care i s'au facutu, că suntu prea tardie. Denumirea unei regentii s'au lașatu. Pre cum se vede, voru conduce ministrii trebile. Mai multi deputati sa fi petitionatu după comande în armata, între cari și Duqué de la Fauconnerie și Jerome David. Clementu Duvernois (deputatu) a petitionatu, că sa lu alature statului majoru că oficeriu de ordonantia. Deputatul Gustave Fould care vorbește limbă germăna va însotii armată că interpretu. Mac Mahon n'a sositu încă din Algeru. Trupele africane se voru dirige preste Lyon și Besancon către resaritu. În Toulon se armăza bateriele notante. Infanteriă de marina da corpului, care sa opereze în marea de Nordu și Ostu, 2000 soldati. — Administratiunea telegrafică mai nu mai primesce depesio adresate în Germaniă. — Drumulu de feru Lyon=Marseille transportăza numai trupe. Trasurele de marfe și persoane s'au sistatu.

Cu ocaziunea primirei membrilor corpului legis-

lativ response imperatoarele Napoleon la vorbirea presiedintelui Schneider în urmatoriulu modu:

„Simtu o deosebită placere a ve poté multimi înainte de placerea mea la armata pentru sprigunulu celu patrioticu, care l'ati datu regimulu meu.

Unu resbelu e legitimu, deca se pórta cu consimțimentulu țierei și aprobarea reprezentantiloru ei. Domniă Vóstra aveati dreptu a amintí cuvintele lui Montesquieu: Adeveratulu autoriu alu resbelului nu e acelă, care lu dechiara, ci acelă, care lu impune.

Noi amu întreprinsu toate câte ne a fostu cu potintia pentru de alu evitá și ve potu spune că natiunea întreaga ne dictéza otarirea noastră în însufletirea sea.

Plecandu eu ve incredintiez, pre imperatésă carea ve va convocá în giurulu sen, cându impregiurările o voru recere. Ea va sciasí impliní e curagiu datorintia, care i-o impune positiunea. Pre fiulu meu luiau cumine, în midiloculu armatei va invetiá a servi țierei se.

Sum decisu, a urmari energie misiunea cea mare, care este incredintiată mie; am încredere în rezultatulu armelor noastre, căci sum convinsu, că Franciă sta ridicata după mene și ca Domnedieu o va protege.”

Vorbirea imperatoarelui fu primită cu aplauze frénetice. La departarea membriloru dișe Napoleonu: „Domniloru, fiesce-căruiă dintre D-vóstra i-asiu strengé mână, înse strengerea cea adevărata a unirei, care esista între noi, este amórea către patriă, care ne însufletiesce.”

„Société internationale de recours aux blessés des armées de terre et de mer” publica în foile parisiene o provocare către medici, cari voiescu a se îngagiă că medici la serviciu de campania. Provocarea e subscrisa de contele Flavigny că presiedinte și de br. Rothschild că casariu. O deputatiune a asociatiunii acestei a capetă în dilele trecute la imperatésă în Saint-Cloud audientia și i impartasi că asociatiunea va infintiá unu serviciu campestru de medici sub presidiulu doctorelui Nelaton. Personalulu mediciloru s'a recrutatu dintre voluntari. Imperatésă a datu la dispozițiunea asociatiunii respective comitetulu permanentu apartamentele imperatoarelui în palatiulu industrialu din 1855, și acolo suntu de a se îndreptá toate donurile spre ajutorarea și curarea vulneratiloru. S'au anunțiatu dejă unu numeru însemnatu de medici, studintu de medicina din cursurile superioare, profesori etc. la serviciulu voluntariu de campania.

Pre cându toate scirile din Danemarcă suna într'acolo, că regimulu s'a decisu, la cererea Rusiei și Angliei, a observă o neutralitate deplina, dice o fóia parisiene: „Nimenea nu se indoiesce în Danemarcă, că ea trebuie sa ia parte la resbelu” și „ca a sositu momentulu unde Danemarcă, însocindu-se cu toate puterile se lu inimiculu inimiculu seu și va eluptá dreptele se lu pretensiuni; Danemarcă sta dejă cu o trupa de 10,000 soldati bine eserciati în castre la Hald în apropierea Viborgului, a căroru bataliune și artileria e completa și gată de batalia și în cinci dile va putea cu 30,000 atacá.”

Danemarcă posedă inventiunea unui ingineriu francesu. E vorba țerasi de unu instrumentu de daremare; și consta dintr'o materia stropitória, care e calitatea, a se aprinde în aeru și apa. Ea are, după cum se dice, putere de 300 de ori mai mare decâtu pravulu de pusca și nu e periculoasă a ambli cu ea. Pusa în focu nu arde cu mai mare vnetu de cătu hărthiă. Din o cercare facuta de unedi în Parisu, a rezultat, că unu glontiu implutu cu două grame din aceea masa e în stare a confundá o naia de marime însemnată. Inventiunea s'a semnalizatu dejă în anul trecut, remase înse secreta. Nu de multu s'a vorbitu în legislativa despre ea și s'au informatu ambii deputati, Tillancourt și Granier de Cassagnac. Incurcarea de fatia a adusu în inventiunea țera-si pre tapetu.

Dietă Ungariei.

În ședințiă din 18 Iuliu a casei reprezentantiloru se continua după finirea formaliloru, desbaterea despre § 1. din legea municipale.

K. T i s z a dice într'altele, că e o presiune atâte de nemorală, cătu și neiertată, deca regimulu

presintă unu proiectu de lege reu și apoi pretinde acceptarea lui, din cauza că momentulu celu criticu nu suferă neintelegeri. Vorbitoriulu dechiara mai departe, că și densulu e pentru neutralitatea neconditiunată a monarhiei și că e convinsu, că legislativă întreaga o dorește; totu pasiulu, care, l'aru face regimulu în astufeliu de impregiurări contră neutralității, aru fi mai multu decâtu o eróre, aru fi o crima.

I. K u b a votéza pentru testulu comitetului centralu și amendamentulu lui Wahrmann.

D. I r á n y i dice că legea propusa de Wahrmann aduce orasiulu Pestă cu totul în dependințiă regimulu, densulu înse voiesce, că țieră și orasiile sa fia libere mai înainte de toate înse, că capitală sa fia libera.

Fr. H a s z m a n n aru dorí, că comitatele sa se fi consideratu și tratatu simplu că corporatiuni, care conduc administratiunea nici de cum înse, că corporatiuni politice. Densulu țiene de necesaria o lege deosebită pentru orasiile principale și din acestă cauza votéza cu Wahrmann.

P. N y á r y îndreptă casă la legislativă din din 1848. Acestă a ascuratu orasiiloru autonomiă în 4 renduri; regimulu magiaru presentu nu numai că nu e asiă de liberalu că celu din 1848 dara sta în privințiă acestă mai giosu chiaru și decâtu regimulu reactionariu. Regimulu a ochitu pre furisiiu toate mijlocele cele diferite, cu succesu și asiă voiesce acumă a desbiná poporul în caste, spre a potea apoi suprime; fia-care casta în deosebi; pre lângă acestea și uita că i suntu necesarie toate puterile contră unui inimicu comunu, care, pôte, nici ca e departe.

Dupa o desbatere mai lungă trece casă la votisare despre deosebitele pârți ale § 2.

Alinea 1 se primesce la votisarea nominală cu 173 contra 120 voturi.

Propunerile de adansu ale lui Wahrmann și Pulszky încă se primescu cu majoritate.

Alinea 2 se acceptéza în editiunea propusa de comitetulu centralu.

§ 2. e asiă dara acceptatu.

Incheierea ședinței la 2 ore.

În ședințiă din 19 Iuliu a casei deputatiloru anuncia presiedintele după finirea formaliloru unele petitiuni.

V. B o g d a n u interpeléza pre ministrulu pentru așerarea țierei în privințiă institutului militarescu numitu Ludoviceum.

Kol. T i s z a interpeléza pre ministeriulu întregu în privințiă observării unei neutralități neconditiunată fatia cu resbelulu eruptu între Franciă și Prusiă.

Ambele interpelatiuni se voru predă regimulu.

Referentulu comitetului de imunitate, P H o f f m a n n reportéza că comitetulu a aprobatu rogarea procurorului generalu de a intentá procesu de presă contra deputatului Dr. Sv. Miletics.

Raportulu se va tipari.

Dupa acestea se continua desbaterea specială despre proiectulu de lege municipale; §§. 4—20 se acceptéza fără modificare.

La §§. 17 și 20, celu dintăiu tratéza despre dreptulu de remonstratiune alu comitatelor și municipieloru, alu doilea despre voturile virile, se incinge o desbatere lungă și viuă la care iau parte ministrulu K e r k á p o l y, P u l s z k y, T i s z á, M e d n y a n s k y, P. S z o n t a g h, ministrolu de culte E ö t v ö s, A. A l m á s s y, K o r i z m i c s și L. T i s z a.

Incheierea ședinței la 2 ore.

Epistole din Germaniă.

cătu unu invetiatoriu din patriă.

(urmare)

Plauen

Prin miculu tablou, ce m'amu încercatu a Ti-lu face până aci despre starea școliloru populare și institutiunile loru în Saxoniă, credu că Te vei fi potutu convinge despre grigea cea mare, ce o pórta întreaga țiera pentru cultivarea tinerimei și pentru indiestrarea acesteia cu cunoscintie folositoare și cu o creștere bună, morală, — și acestă nu în modu superficialu, mechanicu, ci în modulu celu mai corespundietoriu naturei copiiloru, și mai folositoriu pentru viațiă următoare a loru.

Pentru că însa institutiunile cele frumoșe școlare sa aiba succesulu doritu atâte în privințiă

educației copiilor incredințați școlii, cât și în privința dezvoltării pe baze solide și rationale a minții lor și îndreptării cu cunoștințe, de care vor avea copii lipsa în orice stare a vieții lor, — e neapărat de lipsă, că trebă instruirii și educației să fie incredințată astorfelui de oameni, cari sunt conșcii de însemnătatea cea mare a educației și îngrijirii celui mai scumpu tesauru al omului, adică ale copiilor celor fragedi și acceptibili, cari pe lângă acestă sa aiba bunăvoința și iubire către chiamarea onorifică de invetiatu și totodată și științe de ajunsu teoretice și practice, ca să știe cum și ce să predă copiilor incredințați lui, că ei să devină oameni adevărați, cugetători, folositori lor și societății, iera nu nisece mașine, nisece automati și cari în fine să aiba o astfelu de viață, în câtă să fie tuturoru de modelu.

Astfelu de oameni pentru astfelu de trebă însemnata nu se potu luă numai asiă de păci incol'o, de pre olția, cum amu dice, ci ei trebuie pregătiti anume, și pregătiti cu atâtă mai mare îngrijire, cu câtă este chiamarea lor, un'a din cele mai însemnate, ba potemu chiară dice, cea mai însemnata pentru viața și viitoriului unui poporu.

Acēsta pregătire și formare pentru starea de invetiatu popularu, se face în seminariile invetiatorești.

Fia-mi dăra permis, stimate colega, înainte de a-mi închieia împartășirile despre școlile din Saxoni'a, — a espune în scurtu și ceva despre seminariile acestea și despre organizarea lor.

Unu astfelu de seminaru invetiatoreșu amu cercetatu aici în Plauen în Vogtland, și cele dise despre acestă, se potu dice și despre celelalte vro 9—10 seminariile invetiatorești din Saxoni'a, căci ele tôte, cu esceptiune de 2, cari suntu întreținute seu fundate de privati, suntu instituite de ale statulu, suntu totu pe aceeași basă organizate și stau sub nemidilociță priveghiere a ministeriului instrucției publice și alu culteloru, care denumesc și pre invetiatorii seminariali. —

Seminariile invetiatorești au sistem'a de 6 clase, cu 6 cursuri annuali; cele 2 clase d'antăiu (VI-a, V-a, cele mai de josu) se numescu proseminariu, ier celelalte 4 din urma: seminaru.

Că elevi se primescu tineri de aceia, cari au absolvitu cursulu de 8 ani alu școlii populare cu succesu bunu, asiă dăra cari suntu confirmați respective, trecuti de 14 ani.

Elevii celor 4 clase din urma au locuința lor în internatulu seminariulu. și au să observe strictu ordinea casei satorita de colegiulu profesoralu.

Inspețiunea în genere o are directorulu, care si-are locuința sea în edificiulu seminariulu; elu este ajutat în acestă prin ceilalți invetiatori, cari afara de orele de prelegere, trebuie să mai iă asupra-si și 1—2 ore de inspețiune pre di.

Elevii proseminariulu suntu esteri. Și ei stau însa sub control'a directorului și a corpului profesoralu.

Fia-care elevu esternu are a instiință pre directorulu despre aceea, ca unde și la cine locuiesce; asemenea și despre ori-ce schimbare a cuartirului avutu până aci, pentru că acel'a să pōta trage informațiuni despre portarea elevului afara de orele de prelegere. Gazdele au datorința a areta ori ce neregularitate în portarea elevilor concrediți îngrijirii lor, directorului. Dēca gazd'a nu face acestă, și vine din alta parte la cunoștința directorului, ca supr'a veghierea elevului nu e destulu de coresponditoru, atunci i se demanda elevului asi caută altu cuartiru mai coresponditoru.

Eleviloru seminariali, atātu interni câtă și esteri le este fōrte strictu opritu: cercetarea cafneleloru, birturiloru, petreceriloru publice de dansu amblarea pre strade dupa 9 ore sēr'a etc. și f u m a t u l u.

Din acestea se vede că elevii seminariiloru acestor'a invetiatorești se tienu fōrte strictu, mai pre strictu, mai monastericesce, ceea ce pōte avea urmări nu pre favorabile pentru fiitorii invetiatori. Din acēsta cauza internatele suntu fōrte multu atacate din parte mare a invetiatoriloru pre de alta parte ierasi trebuie datu dreptu și acelor'a cari motiveza și argumentēza necesitatea internateloru, că a reului celui mai micu dintre cele două rele, celu pucinu sub impregiurările tempului de facia.

Dar să trecu acum'a la dezvoltarea și forma-

rea eleviloru științifică în genere și în specie la dezvoltarea și formarea necesaria pentru condiția seu starea de invetiatu.

Aci vinu mai antăiu de a se consideră obiectele de invetiatu.

Spre mai buna orientare Ti împartășescu aici în scurtu planulu de invetiatu alu seminarului reg. pentru invetiatorii din Plauen.

A. I Religia.

Clasa a VI. și V-a. Anulu Iu.

1. Catechismu, taerea I și II-a 3 ore
2. Geografi'a Palestinei. Istori'a legii vechi imprenuata cu cetire de capete alese mai cu sēma din cartile istorice. 3. ore.

Anulu II lea.

1. Repetițiune taierei II. Explicarea taierei III, IV, V, 3 ore.
2. Repetiția scurta a isto. legii vechi. Privire preste cartile T-V.-Cetire de capete alese profesice (I u Sem.)-Viața lui Christosu cu privire deosebita a evangeliiloru sinoptice (2 lea Sem). 3 ore.

Clasa a IV și III-a Anulu I-a.

1. Catechismu taierea I-a și II-a 3 ore.
2. Privire preste cartile T. N. Faptele Ap. (1 u sem)-Istor. bis. pana la reformati'a lui Luther. (2 sem) 2 ore.

Clasa a II și I-a, Anulu Iu.

1. Despre credința- 4 ore.
2. Explicarea psalmiloru (1 u sem). a evang. Ioanū (2 sem). 2 ore.

Anulu 2 lea.

1. Continuaru despre credința,
2. Explicarea epist. contra Romani (1 u sem) contra Efeseni și epistoliiloru pastorale (2 sem) 2 ore.

II Limb'a germana.

VI Clasa. 6 ore. Cetire în exercitiu verb. și script. Reproducțiuni, verb. și script. despre cele explicate, cetite, petrecute ect. Cateodata o epistola. Pe luna 2-3 lucruri scripturistice. Declamatiuni.

Gramatic'a se iă pe basă cartii de cetire: Construcțiunea simpla și simpla amplificata dimpreuna cu cunoșcerea cuvinteloru și a formeloru. Ortografia și interpunctiunea se exercēza prin dictate scurte.

V Clasa. 6 ore. Lectur'a ca în cl VI. În gram. totu pe basă cartii de cetire: construcțiunea compusa. Exerciții stil. scripturistice, istoriōre, descrieri, mutari din poesia în prosa, ceea ce se pregatesce cu mare bagare de sēma. Epistole etc. Pre luna 2-3 teme. Declamatiuni, dictate.

IV Clasa a 5 ore. Lectur'a că mai susu. — Pertractare științifică a gram. incepe. Exerciții stilistice script. că mai susu; 1 tema la 3 septemni — declamatiuni. Inceperile de predări liberi (peroratiuni) despre obiecte istorice, geografice etc. 4. ore.

III Clasa a 5 ore. Lectur'a: carte de cetire și Wilhelmu Tell. Prosodie și metrică. Scurte biografii de poēti. — Despre construcții. — Descrieri, asemenări, pertractări etc. pre anu 15 teme. — Peroratiuni, mai cu sēma despre obj. istor. 4 ore.

II Clasa a 6 ore. Istor. literaturii (comb. cu cl. I-a) 1 ora.

Lectura: Vergin'a d' Orleans Maria Stuart. Nathan. Götz v. Berlichingen 2 ore. Peroratiuni, declamatiuni, 1 ora. Stilistic'a, retoric'a 1 ora. — Pre anu 12 teme script.

Clasa 1-a 5 ore. Lectura: Wallenstein, Egmont, Iphigeni'a. — Metric'a și poetic'a — Peroratiuni, declamatiuni, — Pre anu 10 teme script.

III Computulu.

VI Clasa 4 ore. Cele 4 specie cu num. de un'a și de mai multe numiri.

V Clasa 3 ore. Frangerile comune și decimale.

IV Clasa 3 ore. Regul'a de tri, a societății, socotirea intereseloru, procenteloru, terminului, amestecării.

III Clasa 3 ore. Potentiele și radacinile. Algebr'a.

II Clasa 2 ore. Proportii, progresiuni, ecuațiuni de gradulu 1-u cu un'a necunoscută.

I-a Clasa 2 ore. Ecuațiuni de gr. I-u cu mai multe necunoscute. Ecuațiuni cuadratică.

IV Geometri'a.

V Clasa 1 ora. Linii, unghiuri, planuri, corpuri.

IV Clasa 2 ore. Planimetri'a.

III Clasa 2 ore. Planimetri'a. Asemenarea continutului ariei figuriloru de linii oble.

II Clasa 2 ore. Proportionalitatea liniilor oble și asemenarea figuriloru linii oble.

I-a Clasa 2 ore. Elementele stereometriei.

V Geografi'a.

VI Cl. 2 ore. Geogr. tinutulu, și apoi a patriei. Cele mai necesarii lucruri din geogr. matematică.

V Cl. 2 ore. Privire preste cele 5 parti ale pământulu.

IV Clasa 2 ore. Geografi'a specială a Europei.

III Clasa 2 ore. Geogr. specială a Germaniei.

II Clasa 2 ore. Celelalte 4 parti ale pământulu.

I Clasa 2 ore. Geografi'a generală.

VI Istori'a.

VI Cl. 2 ore. Istori'a Saxoniei.

V Cl. 2 ore. Istori'a germană.

IV Cl. 2 ore. Istori'a vechimej.

III Cl. 2 ore. Istor. evului mediu.

II Cl. 2 ore. dela reformatiune până în tem-

I Cl. 2 ore. comb. rile mai noue.

VII Istor. naturală.

VI Cl. 2 ore. Var'a: botanic'a (cunoșcerea de plante singuratece, și a părților lor după originale în natura. Impartirea planteloru analizate în grupe. — Earn'a Zoologi'a.

V Cl. 2 ore. Că în cl. VI.

IV Cl. 2 ore. Var'a: botanic'a; earn'a; antropologi'a.

III Cl. 2 ore. mineralogi'a și geognosi'a.

Construcțiunea, viața și îngrijirea corpului omenescu de Bock.

VIII Fisic'a.

II Cl. 2 ore. Elementele fizicej după Koppe. Cap. I—V.

I Cl. 2 ore. continuare cap. V—X.

IX Desemnulu.

VI și V-a cl. câte 2 ore. Desemnulu linearu.

IV Cl 2 ore. Desemn. după orig. pre harthia.

III Cl. 2 ore. Perspectiv'a după corpuri.

II Cl. 1 ora. Perspectiv'a și umbrelu după corpuri.

I Cl. 1 ora. Desemnulu după originale pre harthia.

X Scrierea.

În tôte clasele: curentu latin'a și germ., fracturu.

XI Gimnastic'a.

Tôte clasele comb. câte 2 ore pre septemăna în sal'a de gimnastică a institutulu.

B. XII Music'a.

În tôte clasele music'a vocală; apoi pre forte piano pre organe pre violina, și în fine General bass.

C. XIII. Pedagogi'a.

Cl. II 2 ore. Psychologi'a și didactic'a.

Cl. I 2 ore. Continuare din didactică. Despre educațiune.

Cl. II și I comb. cursu bienafu, 1 ora istori'a pedagogiei. Espunere generală a ped. vechimej, mai specialu apoi a evului mediu și a tempului nou; despoltarea și fazele școlii populare germane.

XIV Catehetic'a.

Cl. III 1 ora. Exerciții catechetice. Notiunile pregătitoare și form'a erotematică. Exerciții la exemple verb. și script.

Cl. II 1 ora. Aplicarea celor de mai susu la procederea analitică și sintetică; descompunere și desfasiurare etc. dimpreuna cu exercitiu în catechese esaminatoriă descompunătoare și desfasiuratro.

Cl. I 1 ora. Continuare în invetiatu despre materi'a catechetica. Privire istorică și cuprindere prindere sistematică cu repetiția generală.

Din acestea vei vedea că pentru religia sa întrebuințea cu deosebire multu tempu, pre de alta parte iera-si pentru obiectele reale mai pucinu, și cu deosebire pentru pedagogia fōrte pucinu; acēsta din urma însa, din cauza că seminariulu din Plauen i mai lipsescu încă vro câți-va profesori.

(Va urmă.)

Suntemu recerati a publică urmatoriulu:

Reportu generalu,

despre activitatea direcțiunii nationale din Aradu, pentru cultur'a poporulu român, pre anulu 1869/70.

(Capetu)

Adunarea generală din anulu trecutū au fostu dispusu înlocuirea colectanțiloru negliginți prin alți

barbati mai zelosi; dara directiunea n'a potutu realiza acest'a din acelu motivu căci expeditiunile mai recente se fecera numai in lun'a lui Martiu, a. c. si asiá considerându miscările multilaterale de interesu natiunale si bisericescu, ce se intemplara de atunci încoci — considerându ca la acestea mai toti barbati inteliginti, prin urmare acei domni colectanti erau angagiati, si considerându: ca si timpul a fostu parte nefavorabilu, parte pre scurtu pentru incasarea baniloru — s'a crediutu ca acei respectivi dd. colectanti voru suplini scaderile vedindu apropiarea acestei adunări generali, ceea ce inse nu s'a intemplat.

Dreptu aceea onorat'a adunare generala in privinti'a acest'a este rogata a dispune ceea ce le va afla de bine.

4. Pre temeulu preliminarului aplicadatu in anulu trecut, directiunea a prenumeratu urmatóriele dnuarie pentru cabinetulu de lectura, si anume: „Albin'a“, „Federatiunea“, „Gazet'a Transilvaniei“, „Telegrafulu Romanu“, „Famili'a“, „Gur'a Satului“, si „Transilvani'a“, iera dintre cele streine s'au prenumeratu numai pre 1/2 de anu fóia germána „Reform“, „Der Osten“, „Arader Zeitung“, si „Allföld“, afara de aceste au venitu gratis „Romanulu“ din Bucuresci, si din Pest'a „Magyar Ujság“.

5. Cu combinarea unui planu pentru câstigarea unei case ca proprietatea a asociatiunei, conformu decisului adunării generali, de sub nr. 12. fiindu ea impreunata cu multe greutáti si in privinti'a modalitátiloru si medilóceloru, directiunea nu s'au potutu deprinde, si asiá acest'a cauza remáne a se recomandá atentiunei mai departe a directiunei.

Pentru esoperarea modificării § 10. alu statutelu relativu la tienera adunárilor generali ambulante conformu determinatiunei de sub nr. 14 — directiunea a facutu o reprezentatiune la guvernulu tiei, — adresându-se deosebi către toti deputatii dietali románi cu rogarea, cá sa o spriginésca.

Substernerea inse s'a întârziatu prin aceea, ca a fostu retramisa pentru traducere in limb'a magiara, — traducerea s'a facutu.

Intr'aceea s'a escatu dubietate déca este trebuintia intre impregiurările constitutiunei de astadi de astu-feliu de petitiune si incuviintiere guverniala??

Directiunea supune de nou desbaterei onorabilei adunări generale.

Facându-se propunere la adunarea de anu, s'a dispusu, a se elaborá din partea directiunei unu proiectu de modalitate pentru latirea industriei si a comericiului intre poporul romanu si asiá incredintiandu-se cu acest'a cauza o comisiune din sinulu directiunei, a facutu unu elaboratu adoptatu si de directiune, — carele se alatura sub C. si se recomanda binevoitórei atentiuni a onoratei adunări generali.

8. Espirându timpul contractualu de arenda a localitáti asociatiunei, ce au fostu inchiriata pre trei ani, si din caus'a concurintiei mari ce domnesce aicea pentru cortele, iera de alta parte din cauza ca pentru asociatiune, nu s'a potutu de feliu afla alta localitate acomodata, si mai efitina, directiunea a fostu constrinsa a renói contractulu mai pre unu anu; dara cu unu pretiu mai mare, adeca cu 400 fl. pre anu; inse cu adausulu mai unei chilii, si altoru apartinentie cari se voru inchiriá spre usiorarea arende; dreptu aceea onorat'a adunare generala este rogata cá sa binevoiesca a incuviintia acest'a dispusetiune a directiunei, — conformu decisului de sub nr. 34 si 35. a protocolului siedintiei.

9. Dupa cum se vede din protocolulu siedintiei de sub Nr. 39. reposat'a locutióra Andea Borcea din Micalaca au facutu unu legatu de 100 fl. pre sém'a asociatiunei, care s'au acceptatu si de către ceialalti coeredi la publicarea testamentului — dara nefiindu pâna acum pertractatu lasamentulu, asociatiunea inca n'a devenitu in posesiunea acestui legatu, — si asiá directiunea a insarcinatu pre fiscalulu asociatiunei cá la tempulu seu sa participe la pertractare si se apere interesele asociatiunei. —

10. Directiunea n'au intrelasatu a tiené si in anulu acest'a indatinatulu parastasu pentru eternisarea memoriei fericitului Georgiu Pop'a, membru fundatori alu asociatiunei, si fostu comite supremu, care parastasu s'a serbatu cu tóta solenitatea de

câtra Ilust. Sa Dlu Episcopu, in biserica catedrala de aici, — dupa cum se vede din protocolulu siedintiei directionale sub nr. 66.

Asisderea s'a tienutu parastasu pentru binefacátóriu asociatiunei Jov'a Cresticiu in opidulu Siri'a, prin dlu parochu si administratoru protopopescu Nicolau Beldea dupa cum se vede din protocolulu siedintiei de sub nr. 67.

11. Cu scopu de a sa esoperá pre partea fondului asociatiunei unu câstigu de bani; directiunea a dispusu conformu decisului de sub nr. 88. la oferirea dlui Petru Popoviciu invetiatoriu in Timisióra, productiunea de piese teatrale ce se va eseculá cu ocaziunea acestei adunări de către societatea de dilectanti din Temisióra in teatrulu de aici. —

In acompanire cu acest'a productiune se va produce si corulu vocalo-musicalu alu plugariloru din Chiseteu. —

Mai departe s'au dispusu arangiarea petrecerei de saltu nationalu la otelulu crucea alba ce se va tiené mâne sér'a conformu avisului publicatu in foile natiunale, — alu căror'a venitu curatu este asisderea menitu fondului asociatiunei. —

12. Din incidentulu esperiintiei: cumca sororile asociatiuni din Transilvaia si Bucovina sunt ajutate din bugetulu destinat spre scopulu culturai natiunale romane, de catre ministerulu Romaniei pentru culte si instructiunea publica; —

Directiunea la propunerea directoriului secundariu a dispusu prin decisulu seu de sub Nr. 97 a se face o adresa catre acelu ministeriu alu Romaniei, in privinti'a acest'a, cerendu-se asemenea ajutoriu cu atât'a mai virtosu; deórece asociatiunea nóstra marginita in poterile sale materiale are mare necesitate de unu asemene spriginu spre inaintarea scopuriloru sale de cultura natiunala.

13. Dupa cum se vede din reportulu perceptoratalu alaturatu sub D) starea cassei, si respective rezultatulu incassarei oferteloru: apoi erogatiunile din anulu acest'a, sunt urmatóriele: incependu de la adunarea generala trecuta pana la incheierea diurnalului, de perceptiune.

Ratiociniulu perceptorului este prevediutu cu tóte documintele recerufe, si censurandu-se prin esactoru dupa cum se vede din reportulu acestuia, tóta administratiunea perceptorala s'a aflatu in cea mai buna ordine, si nu ocure nici o dificultate. —

Mai departe din reportulu esactorelui alaturatu sub E) se vede urmatoriulu resultat despre statulu membriloru asociatiuni. —

14. Bibliotecariulu asociatiunei, — aréta prin reportulu seu alaturatu sub F.) starea bibliotecei de presinte. —

15. Fundulu instructu alu asociatiunei, s'a sporitu in anulu acest'a cu un'a lampa donata, — dupa cum aréta economulu asociatiunei prin reportulu seu alaturatu sub G.) totu odata face cunoscuta necesitatea reparatiuniloru de mobile ce s'au stricatu, propunendu a sa preliminaru o suma corespundiatóra acestui scopu.

Despre agendele fiscalatului se alatura reportulu sub H, din care se vede ca trebile asociatiunei nóstre au avutu si in anulu acest'a lipsa de intrevinerea fiscalulu. —

17. In fine se alatura reportulu notariului sub I,) din care se vede ca tóte expeditiunile pana la cele din siedinti'a ultima, efeptuite, si cá archivulu asociatiunei, tóte protocoalele si scriptele se afla in ordine. —

Deci cu acestea incheiendu-si subscris'a directiune activitatea din anulu acest'a, róga, ca onorata adunare generala sa binevoiesca a o absolve de responsabilitatea alterióra.

Aradu 5 Iunie nou 1870.

Directiunea asociatiunei natiunale pentru cultur'a poporului romanu.

Antoni Mocioni m. p.
Directoru primariu.

Petru Petroviciu mp.
Notariu.

Varietáti.

(†) P. Georgiu Tamasiu protopresbiterulu Ternavei de josu a reposatu in Domnulu in 7 Iuliu a. c. fiindu in etate de 61 ani, lasându dupa sine o jálnica vedua, pre fiulu reposatulu preotulu Daniilu Tamasiu dimprenea cu famili'a acestui din urma, si s'a immormentatu in 9 Iuliu a. c. La

acést'a trista festivitate a asistatu preotimca nóstra tractuale si multu poporu. Fiai reposatulu tierin'a usióra si amintirea eterna!

Insciintiare: Conferinti'a generala, carea o anuntiasemu, ca se va tienea in 19, 20, 21 Iuliu a. c. la Avrigu se amána deocam data, din caus'a impregiuráriloru ivite. La timpulul seu se voru dá informatiunile necesarie pre calea publicitáti.

Brasiovu 11 Iuliu 1870.

Dr. V. Glodariu.
Prof. la giinn. romanescu
din Brasiovu.

Nr. 76 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a romána gr-orientale din comun'a Hertiegani si Crisiciori, comitatulu Zarandului, se escrie prin acest'a concursu pâna la 15 Augustu a. c. st. vechiu.

Emolumentele impreunate cu fia-care din aceste doue posturi invetiatorescu suntu in bani gat'a 200 fl. v. a. ce se solvescu in rate trilonarie anticipative; quartiru liberu, lemne de focu si gradina de legumi.

Competitorii voru avea a-si instruí concursele lor: a) cu atestatu de botezu, ca suntu románi de relegea gr-orientale; b) atestatu despre purtarea loru morala de pânan'acum; c) cu atestatu, ca au absolvitu cursulu pedagogicu séu celu clericalu in institutulu archidieceanu románu gr-or. din Sabinu; d) ca scie cantárele bisericesci si tipiculu; si e) ca afara de limb'a materna mai cunoscu si cea magiara séu germána.

Concursule suntu de a se adresá subscrisulu inspectorulu scolare romanu gr. orientale.

Bradu 10. Iuliu 1870.

Inspectoratulu districtuale alu scóloru romane gr. orientale din protopopiatulu Zarandului.

(37 — 1)

Nr. 77 1870.

Concursu.

La scól'a confessionalu gr. or. din orasiulu Sabesiu au devenitu statiunea de Invetiatoriu pentru Clasa a II-a vacanta cu léfa de 300 fl. v. a. si cea nou infiintata de fetitie cu léfa de 150 fl. v. a. pentru cari se escrie acestu concursu, cá doritorii de a imbracisá vre-un'a din anumitele statii sa-si asterna cererile sale scaunulu protopresbiterale in S. Sebesiu pâna la 15 Augustu 1870 st. v. prevediute cu urmatórele documinte.

- testimoniu ca au facutu celu pucinu IV clase gymnasiale si cursulu pedagogicu.
- testimoniu ge botezu si moralitate si
- testimoniu ca s'au esaminatu de comisiunea alésa de consistorinlu scolasticu, si cumca e deprinsu in tipicu si cantárele bisericesci.

Sabesiu in 12 Iuliu 1870.

38—1 Comitulu parochialu gr. or.

Nr. 78 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatoriu la clasa 2 a a scólei gr. or. din Tientiariu, se escrie prin acest'a concursu cu terminu pana la 15. Augustu a. c. st. v.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este 200 fl. v. a. prelanga quartiru de locuintia, gradina si 6, orgii de lemne.

Ceice dorescu a concurá pentru acest'a statiune invetiatorésca au pâna la terminulu prefiptu a tramite in Brasiovu la prea onoatulu d. protop. I alu Brasiovului Iosifu Baracu, pre lângu petitiunile lor:

1. Testimoniul scolastice, ca au absolvatu cu sporiu bunu si purtare morala frumósá celu pucinu gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu séu pedagogico-teologicu.

2) Atestatu de botezu, ca suntu de religi'a gr-orientale.

3. Atestatu de purtare buna politica.

Tientiariu 7 Iuliu 1870.

Comitetulu parochiale din Tientiariu.

Ioanu Eft. Popoviciu.

Parochu.

(39—1)

Burs'a de Vien'a.

Din 14/26 Iuliu 1870.

Metalicele 5%	50 25	Act. de creditu	204 50
Imprumut. nat. 5%	59 20	Argintulu	133 25
Actiile de banca	642	Galbinulu	6 25